

T.C.
HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI
MALİ SUÇLARI ARAŞTIRMA KURULU BAŞKANLIĞI

**KÂR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARIN
TERÖRİZMİN FİNANSMANI AMACIYLA
SUİSTİMALİNİN ÖNLENMESİNE YÖNELİK
REHBER**

2021

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	1
1. TERÖRİZMİN FİNANS KAYNAKLARI.....	3
2. TERÖRİZMİN FİNANSMANIYLA MÜCADELE	4
2.1. ULUSLARARASI DÜZENLEMELER	4
Birleşmiş Milletler (BM) Nezdinde Yapılan Düzenlemeler	4
Mali Eylem Görev Gücü (Financial Action Task Force –FATF) Standartları.....	5
2.2. ULUSAL DÜZENLEMELER	6
Dernek ve Vakıflar Mevzuatı	6
4721 Sayılı Türk Medeni Kanunu	6
2860 sayılı Yardım Toplama Kanunu	7
5737 Sayılı Vakıflar Kanunu	7
5253 sayılı Dernekler Kanunu	7
3. SEKTÖRÜN TERÖRİZMİN FİNANSMANI MEVZUATINDAKİ YERİ.....	9
3.1. 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun	9
3.2. 6415 Sayılı Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanun	9
3.3. 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu	10
3.4. 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu	11
3.5. 5326 sayılı Kabahatler Kanunu	12
3.6. MALİ SUÇLARI ARAŞTIRMA KURULU (MASAK)	12
4. RİSKLERİN TANIMLANMASI ve METOTLAR	13
5. RİSKLERİN TESPİTİ VE AZALTILMASI	19
7. SONUÇ.....	21

GİRİŞ

Devletlerin bir fonksiyonu olarak kabul edilen sosyal refahın sağlanması hususunda diğer kuruluşların da faaliyet gösterdiği bilinmektedir. Bunlardan birisi olan kâr amacı gütmeyen kuruluşlar; yardım amacıyla, dini, kültürel, eğitim, sosyal amaçlar veya yardımlaşma gibi amaçlarla ya da diğer türlerdeki “hayır işlerini” gerçekleştirmek için fon toplama veya dağıtma işi ile uğraşan bir tüzel kişi, oluşum veya kurum olarak tanımlanmıştır. Bu kuruluşlar küreselleşme ve liberalizmin hâkim olduğu günümüz dünyasında gittikçe artan oranda sosyal refahın temin edilmesine katkıda bulunmakta, dünya ekonomisi, ulusal ekonomiler ve sosyal sistem üzerinde çok önemli bir rol oynamaktadırlar. Bu yönüyle kâr amacı gütmeyen kuruluşlar, devleti tamamlayan bir sektör olarak devletler tarafından desteklenmekte, nitelik ve nicelik itibarıyla gittikçe gelişmektedir.

Milyonlarca insana sayısız yardımda bulunan ve canlı bir sektör olan kâr amacı gütmeyen kuruluşlar, teröristler ve terör örgütleri tarafından, ihtiyaç duyulan fonların sağlanması, transfer edilmesi, lojistik destek sağlanması ve terör faaliyetlerinin desteklenmesi amacıyla kötüye kullanılmakta ve sömürülebilmektedir. Kâr amacı gütmeyen kuruluşların bu şekilde kötüye kullanımı, sadece terör faaliyetlerinin gerçekleştirilmesini kolaylaştırmakla kalmamakta, aynı zamanda bu kuruluşlara bağlı bulunan kişilerin güvenini zedelemekte ve anılan kuruluşların imajlarına yönelik olarak da ciddi bir tehdit ortaya çıkarmaktadır.

Kâr amacı gütmeyen kuruluşlar, çeşitli sebeplerle teröristlerin suiistimali açısından hedef haline gelmektedir. Bu kuruluşların kamuoyundaki güvenilir imajı hedef haline gelmesindeki en önemli sebeplerden biridir. Kâr amacı gütmeyen kuruluşların ciddi miktarlardaki fon kaynakları ve çatışma bölgelerine erişim şansı ve yoğun olarak bu bölgelerde faaliyetlerde bulunmaları, teröristlerin hedefi haline gelmelerindeki ana nedenlerdendir. Ayrıca birçok kâr amacı gütmeyen kuruluş faaliyet alanlarıyla bağlantılı olarak ulusal ve uluslararası faaliyetlerde bulunabilmekte ve bu amaçlarla kolayca finansal işlemler gerçekleştirebilmektedir. Bu küresel faaliyet ağı da teröristler için oldukça cazip bir ortam oluşturmaktadır.

Bu nedenle, kamu sektörü, özel sektör ve kâr amacı gütmeyen kuruluşlar arasındaki iş birliğinin geliştirilmesi, kâr amacı gütmeyen kuruluşların terör amacıyla kötüye kullanılmasının engellenmesi ve bu konudaki farkındalığın artırılması terörizmin finansmanı ile mücadele açısından büyük önem taşımaktadır.

Ülkemizde faaliyette bulunan kâr amacı gütmeyen kuruluşların terör ve terörizmin finansmanı ile ilgili konularda bilgilendirilmeleri ve konuya karşı duyarlılıklarının ve farkındalıklarının artırılması amacıyla MASAK tarafından ilk olarak 2009 yılının Şubat ayında yayımlanan bu Rehber ile farkındalık artırma çalışmalarının bir adım öteye taşınması amaçlanmakta olup ülkemizde faaliyette bulunan kâr amacı gütmeyen kuruluşların konuya karşı duyarlılıklarının ve farkındalıklarının artırılması amacıyla gütmektedir.

Rehberde öncelikle terörizmin finansmanı ile ilgili genel bilgilerin yanı sıra anılan suçla mücadeleye ilişkin ulusal mevzuat ve uluslararası düzenlemeler hakkında bilgi verilmiştir. Ayrıca sektöre yönelik riskler tanımlanmış, son bölümde ise bu risklerin azaltılması için bugüne kadar yapılan çalışmaların yanı sıra geleceğe yönelik önerilerde bulunulmuştur.

1. TERÖRİZMİN FİNANS KAYNAKLARI

Terörizmin amacı, bir topluluğun gözünü korkutmak veya bir hükümeti veya uluslararası örgütü bir şey yapmaya veya yapmamaya zorlamak olarak tarif edilmiştir. Terör örgütlerinin amaç ve stratejileri farklılık gösterse de genel olarak faaliyetlerini geniş bir alana yaydıkları ve faaliyetlerinin finansmanı için de organizasyonun büyüklüğü ve faaliyet alanının genişliği ile doğru orantılı olarak çeşitli girişimlerde buldukları bilinmektedir.

Her ne kadar teröristlerin ve terör örgütlerinin temel amacı gelir elde etmek olmasa da faaliyetlerini yürütmek için finansal kaynağa ihtiyaç duymaktadırlar. Bu nedenle; terör örgütleri yeterli finansal kaynak elde etmek ve bu kaynakları kamu otoritelerinin dikkatini çekmeden terör faaliyetlerini gerçekleştirmek amacıyla kullanmak isterler. Terörizmin finansmanı ile mücadele ise; terör örgütlerinin finansman kaynaklarını kurutmak, aklamayı önlemek ve terör örgütü veya teröristlere fon gönderme araç ve yollarını engellemeyi kapsamaktadır.

Terör örgütleri fon elde etmek amacıyla kimi zaman yasal olmayan faaliyetlerden elde edilen kaynakları ve dış destekli yardımları (terörü destekleme ve terör eylemlerini yönlendirme) kimi zaman da yasal çerçevede faaliyette bulunan kuruluşları ve kâr amacı gütmeyen kuruluşları kullanmaktadırlar. Bazen de sistemi tamamen kötüye kullanarak kanun uygulama birimlerinin dikkatini çekmeden transfer işlemleri yapabilmek amacıyla göstermelik kuruluşlar kurmaktadırlar.

Yasa dışı faaliyetler arasında **yasa dışı uyuşturucu ve silah kaçakçılığı, insan ticareti, göçmen kaçakçılığı, sigara ve diğer malların kaçakçılığı, silah kaçakçılığı, haraç toplama, sahtecilik** gibi unsurlar ön plana çıkmaktadır. Yasal görünümlü faaliyetlerde ise **ticari işletmelerin kullanılması, görsel ve basılı yayın organlarının kullanılması, aidat ve bağış toplanması, sosyal etkinliklerde** bulunulması ve bu rehberin odak noktası olan kâr amacı gütmeyen kuruluşların kullanılması suretiyle sağlanan kaynaklar ön plana çıkmaktadır.

2. TERÖRİZMİN FİNANSMANIYLA MÜCADELE

Terörizmin finansmanı ile mücadelede; terör örgütlerinin yasal ve yasa dışı finansman kaynaklarının ortadan kaldırılması, aklamının önlenmesi ve terör örgütü veya teröristlere çeşitli araç ve yöntemlerle fon gönderilmesinin engellenmesi amaçlanmaktadır. Bu çerçevede, uluslararası alanda pek çok girişimde bulunulmuş ve ülkelerin olabilecek en yüksek düzeyde iş birliğinde bulunmaları yönünde tavsiyeler geliştirilmiştir. Bu kapsamda başta Birleşmiş Milletler ve Mali Eylem Görev Gücü(FATF) olmak üzere birçok uluslararası kurum ve kuruluş mücadeleye yönelik düzenlemeler ve politikalar belirlemiştir.

2.1. ULUSLARARASI DÜZENLEMELER

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER (BM) NEZDİNDE YAPILAN DÜZENLEMELER

Birleşmiş Milletler nezdinde terörizmin finansmanı ile mücadeleye yönelik kabul edilen sözleşmeler şunlardır;

- ❖ Uyuşturucu ve Psikotrop Maddeler Kaçakçılığına Karşı BM Sözleşmesi (Viyana Sözleşmesi)
- ❖ Sınıraşan Organize Suçlara Karşı BM Sözleşmesi (Palermo Sözleşmesi)
- ❖ BM Yolsuzlukla Mücadele Sözleşmesi (Merida Sözleşmesi)
- ❖ BM Terörizmin Finansmanının Önlenmesine İlişkin Uluslararası Sözleşme (Newyork Sözleşmesi)
- ❖ BM Güvenlik Konseyi (BMGK) Kararları

Ülkeler BM şartının V. ve VII bölümü çerçevesinde BMGK kararlarına uymakla yükümlüdür.

BM'nin yukarıda ele alınan sözleşmelerin yanı sıra BMGK'nin terörizmin finansmanının önlenmesine yönelik tüm üye ülkeleri bağlayıcı nitelikte kararları da bulunmaktadır. Bu kararlardan başlıcaları şunlardır:

- 1267/1989 ve 2253 sayılı Kararlar ile DEAŞ ve EL-Kaide ile iltisaklı kişi, kuruluş veya organizasyonlara ait finansal varlıkların gecikmeden dondurulması dâhil çeşitli tedbirler alınmasını öngörmektedir.
- 1988 sayılı Karar, Taliban'a müzahir kişi, kuruluş veya organizasyonların malvarlıklarının dondurulması dâhil çeşitli tedbirler alınmasını öngörmektedir.
- 1373 sayılı BMGK Kararı ise terörizmin finansmanının suç olarak düzenlenmesi, terörist gruplara her türlü desteğin yasaklanması, terörist malvarlıklarının dondurulması, uluslararası iş birliği ve bilgi değişimine ilişkin hükümleri içermektedir. Bu karar ile ülkeler uluslararası iş birliği çerçevesinde diğer ülkelerdeki kişi, kuruluş veya organizasyonların malvarlıklarının dondurulması talebinde bulunabilmektedirler.
- 2170 ve 2178 sayılı Kararlar ile DAEŞ ve El-Nusra ile ilgili tehditlerin raporlanması, bu örgütlere yönelik malvarlıklarının dondurulması, seyahat yasağı ve silah satışının engellenmesi ve terörist savaşçılara yönelik gerekli önlemlerin alınması hükme bağlanmıştır.

MALİ EYLEM GÖREV GÜCÜ (FINANCIAL ACTION TASK FORCE -FATF) STANDARTLARI

Mali Eylem Görev Gücü ya da FATF, 1989 yılında G-7 ülkeleri tarafından OECD bünyesinde Paris'te kurulmuş, Türkiye 1991 yılında kuruluşun üyesi olmuştur. Suç gelirlerinin aklanması ve terörizmin finansmanı ile mücadele konusunda ulusal hukuk sistemlerinin geliştirilmesi, mevzuatların uyumlaştırılması, finansal sistemin rolünün güçlendirilmesi ve üye ülkeler arasında sürekli iş birliğinin tesis edilmesi amacıyla geliştirilmiş 40 tavsiyesi bulunmaktadır.

Bu tavsiyeler arasında yer alan 8 nolu tavsiyede kâr amacı gütmeyen kuruluşlar (KAGK) ele alınmış bu anlamda kâr amacı gütmeyen kuruluşların özellikle istismara açık olduğu ve ülkelerin;

- Terörist örgütler tarafından yasal kuruluş görüntüsü verilerek,
- Varlıkların dondurulması önlemlerinden kaçmak amacı da dâhil olmak üzere, terörizmin finansmanının sağlanması amacıyla kendi çıkarları doğrultusunda kullanılarak,

- Yasal amaçlı fonların el altından terörist örgütlere aktarılmasını gizleyerek veya saklayarak,

kötüye kullanılmasını engelleyecek tedbirleri alması hükme bağlanmıştır.

BM ve FATF'ın yanı sıra Dünya Bankası ve Uluslararası Para Fonu, Avrupa Birliği (2015/849/EU ve 2018/843 sayılı Direktif ve 2015/847 sayılı Tüzük), Avrupa Konseyi (141 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanması, Aranması, Zapt Edilmesi ve Müsadere Edilmesi Hakkında Avrupa Konseyi Sözleşmesi ve 198 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Araştırılması, Zaptı ve Müsaderesi ile Terörizmin Finansmanı Hakkında Avrupa Konseyi Sözleşmesi) Karadeniz Ekonomik İşbirliği, Basel Bankacılık Denetimi Komitesi, Egmont Grubu ve Wolfsberg Grubu tarafından da terörizmin finansmanı ile mücadeleyle yönelik çalışmalar yapılmış; ülkeler tarafından uyulması zorunlu tutulan veya tavsiye edilen tedbirler öngörülmüştür.

2.2. ULUSAL DÜZENLEMELER

DERNEK VE VAKIFLAR MEVZUATI

Ülkemizde dernek ve vakıfları kapsayan ve iyi düzenlenmiş bir kâr amacı gütmeyen kuruluşlar sektörü bulunmaktadır. Hem dernekler hem de vakıflar kayıt sistemine tabi olup; vakıflar 5737 sayılı Vakıflar Kanunu'na, dernekler ise 5253 sayılı Dernekler Kanunu'na göre kurulmakta, denetlenmekte ve faaliyette bulunmaktadır. Bununla birlikte Anayasa'da, 4721 sayılı Medeni Kanun'da, 2860 sayılı Yardım Toplama Kanununda da sektörle ilgili düzenlemeler bulunmaktadır.

4721 SAYILI TÜRK MEDENİ KANUNU

24607 sayılı ve 8.12.2001 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Türk Medeni Kanunu'nun 56ncı ve 100üncü maddeleri arasında dernekler, 100 ve 117inci maddeleri arasında ise vakıflar düzenlenmiştir.

Medeni Kanun kapsamında derneklerin kuruluşu, üyelik, organlarının oluşumu, derneklerin sona ermesi gibi genel çerçeveyi çizen düzenlemeler yapılmıştır. Vakıflar için ise yine kuruluş süreci, vakfın örgütlenmesi, sona ermesi ve faaliyetten geçici alıkoyma hususları düzenlenmiştir.

2860 SAYILI YARDIM TOPLAMA KANUNU

18088 sayılı ve 25.6.1983 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Yardım Toplama Kanunu’nun amacı yardım toplamaya yetkili kişi ve kuruluşları ve bunların hangi amaçla yardım toplayabileceklerini belirlemek, yardımın toplanmasına, kullanılmasına ve denetlenmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kanunun 3 üncü maddesi kapsamında yardım toplayabilecek olanlar arasında dernek ve vakıflar da sayılmış ve bu kuruluşların yardım toplama faaliyetlerinde uyacakları usul ve esaslar talimatlandırılmıştır.

5737 SAYILI VAKIFLAR KANUNU

26800 sayılı ve 20.2.2008 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Vakıflar Kanunu, vakıfların yönetimi, faaliyetleri ve denetimi, yurt içi ve yurt dışındaki taşınır ve taşınmaz vakıf kültür varlıklarının tescili, muhafazası, onarımı ve yaşatılması, vakıf varlıklarının ekonomik şekilde işletilmesi ve değerlendirilmesinin sağlanmasına ilişkin usul ve esasların belirlenmesi amacıyla hazırlanmıştır. Vakıfların uluslararası faaliyetleri, muhasebe kayıtları ile ilgili hususlar, beyanname verme yükümlülüğü ve denetimi Kanun kapsamında ele alınmıştır.

27.09.2008 tarihli ve 27010 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren ‘Vakıflar Yönetmeliği’ ise 5737 sayılı Vakıflar Kanunu’na dayanılarak hazırlanmıştır.

5253 SAYILI DERNEKLER KANUNU

25649 sayılı ve 23.11.2004 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 5253 sayılı Dernekler Kanunu’nun amacı dernekler, dernek şube veya temsilcilikleri, federasyonlar, konfederasyonlar, merkezleri yurt dışında bulunan dernekler ve vakıflar ile diğer kâr amacı gütmeyen kuruluşların Türkiye’deki şube veya temsilciliklerinin yasak ve izne tâbi faaliyetlerini, yükümlülüklerini, denetimlerini ve uygulanacak cezalar ile derneklere ilişkin diğer hususları düzenlemektir.

25772 sayılı ve 31.03.2005 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Dernekler Yönetmeliği ise 4/11/2004 tarihli ve 5253 sayılı Dernekler Kanunu, 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun ilgili hükümleri, 26/3/1987 tarihli ve 3335 sayılı Uluslararası Nitelikteki Teşekküllerin Kurulması Hakkında Kanun ile 2/1/2003 tarihli ve 4778 sayılı Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanunun 36 ncı, 10/7/2018 tarihli ve 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında

Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 263 üncü ve 508 inci maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır. Yönetmelik; vakıfların bazı işlemleri ile dernekler ve dernek şube veya temsilciliklerin, federasyonlar ve konfederasyonların, merkezleri yurt dışında bulunan dernekler ve vakıflar ile diğer kâr amacı gütmeyen kuruluşların Türkiye'deki şube veya temsilciliklerinin kuruluşu, genel kurul toplantıları, uluslararası faaliyetleri, yükümlülükleri, izne tabi faaliyetleri, lokal açmaları, sandık kurmaları ve diğer hususlar ile ilgili iş ve işlemlerini kapsamaktadır.

Kâr amacı gütmeyen kuruluşlar sektörünü düzenleyen diğer Kanun ve Yönetmelikler ise şu şekildedir;

- 5072 sayılı Dernek ve Vakıfların Kamu Kurum ve Kuruluşları ile İlişkilerine Dair Kanun,
- 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele Kanunu,
- 1606 sayılı Bazı Dernek ve Kurumların Bazı Vergilerden, Bütün Harç ve Resimlerden Muaf Tutulmasına İlişkin Kanun,
- İçişleri Bakanlığı Dernekler Denetçileri Yönetmeliği (Resmi Gazete Tarihi: 22.09.2004 Sayısı: 25591),
- Yardım Toplama Esas ve Usulleri Hakkında Yönetmelik (Resmi Gazete Tarihi: 27.12.1999 Sayısı: 23919),
- Dernek, Vakıf, Birlik, Kurum, Kuruluş, Sandık ve Benzeri Teşekküllere Genel Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerinin Bütçelerinden Yardım Yapılması Hakkında Yönetmelik (Resmi Gazete Tarihi: 17.07.2006 Sayısı: 26231).
- Gençlik ve Spor Kulüpleri Yönetmeliği (Resmi Gazete Tarihi: 08.07.2005 Sayısı: 25869).

3. SEKTÖRÜN TERÖRİZMİN FİNANSMANI MEVZUATINDAKİ YERİ

Terör ve terörizmin finansmanı ile mücadeleye yönelik olarak Türkiye’de ihdas edilmiş yasal hükümler 6415 sayılı Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanun, 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi, 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu (TMK) ve ilgili ikincil mevzuatta yer almakla birlikte, anılan Kanunlarda yapılan atıflar ve mevcut genel hükümler dolayısıyla 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu (TCK) ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu (CMK) da terörle ve terörizmin finansmanı ile mücadele çerçevesinde önemli yer tutmaktadır.

İşbu Rehber kapsamında bahsedilmesinde fayda görülen yasal düzenlemeler kısaca ele alınacaktır.

3.1. 5549 SAYILI SUÇ GELİRLERİNİN AKLANMASININ ÖNLENMESİ HAKKINDA KANUN

Aklama ve terörizmin finansmanı suçları ile ilgili “Müşterinin Tanınması”, “Kimlik Tespiti”, “Şüpheli İşlemlerin Bildirimi”, “İç Denetim”, “Risk Yönetimi” ve “Uyum Görevlisi Atanması” gibi uluslararası düzenlemelerde de vurgu yapılan temel önleyici tedbirler 5549 sayılı Kanun’da yer almaktadır. Bu tedbirler için yasal zeminde genel bir çerçeve çizilmiş, ayrıntılı düzenlemelerin ikincil düzenlemelerle yapılması öngörülmüş ve bu kapsamda ilgili Yönetmelik ve Tebliğler ihdas edilmiştir.

3.2. 6415 SAYILI TERÖRİZMİN FİNANSMANININ ÖNLENMESİ HAKKINDA KANUN

Türk hukuk sisteminde terörizmin finansmanı suçu ilk olarak 3713 sayılı “Terörle Mücadele Kanunu”nun mülga 8 inci maddesiyle düzenlenmiş olup sonrasında “Birleşmiş Milletler Terörizmin Finansmanının Önlenmesine İlişkin Uluslararası Sözleşme” hükümlerine uyum sağlamak adına hazırlanan ‘6415 sayılı Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanun’ 07.02.2013 tarihinde kabul edilmiştir. Terörizmin

finansmanı suçu söz konusu Kanunun 4üncü maddesinde uluslararası düzenlemelere de uygun şekilde yeniden tanımlanmış ve bu suçun işlenmesi halinde uygulanacak müeyyideler düzenlenmiştir.

6415 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin dördüncü fıkrası ile de terörizmin finansmanı suçunun bir tüzel kişi faaliyeti çerçevesinde işlenmesi hâlinde, bunlara özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunacağı belirtilmiştir. Ülkemizdeki dernekler ve vakıfların tüzel kişiliğe sahip olmaları, diğer düzenlemelerin yanı sıra bu madde kapsamında da değerlendirilmeleri sonucunu doğurmaktadır.

Ayrıca 6415 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin sekizinci fıkrasında, terörizmin finansmanı suçu bakımından 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununda yer alan iletişimin tespiti, teknik araçlarla izleme gibi bazı tedbirlerin uygulanabileceği öngörülmüştür.

3.3. 3713 SAYILI TERÖRLE MÜCADELE KANUNU

12.04.1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu aslen terör faaliyetlerinin önlenmesine yönelik hükümlerden oluşmaktadır. Bir önceki başlıkta da belirtildiği üzere terörün finansmanı suçu ilk olarak bu Kanunda ihdas edilmiş olmakla birlikte daha sonra 6415 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesi ile yeniden tanımlandığından söz konusu madde yürürlükten kaldırılmıştır.

Kanunun 7 inci maddesinde terör örgütünün propagandasını yapan kişinin bir yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılacağı ve söz konusu propagandanın, dernek, vakıf, siyasi parti, işçi ve meslek kuruluşlarına veya bunların yan kuruluşlarına ait bina, lokal, büro veya eklentilerinde veya öğretim kurumlarında veya öğretim yurtlarında veya bunların eklentilerinde ayrıca dernek, yapılması halinde hükmolunacak cezanın iki katına çıkartılacağı, vakıf, sendika ve benzeri kurumların teröre destek olduklarının tespit edilmesi halinde faaliyetlerinin durdurulacağı, anılan kuruluşların mahkemece kapatılacağı ve kapatılan kuruluşların malvarlıklarının müsaderesine karar verileceği hüküm altına alınmıştır.

Ayrıca Kanunun "Tüzel kişilerin sorumluluğu" başlıklı 8/B maddesinde; TMK kapsamına giren suçların bir tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde TCK'nın 60ıncı

maddesine atıfta bulunularak, bunlara özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunacağı belirtilmiştir.

3.4. 5237 SAYILI TÜRK CEZA KANUNU

Türk Ceza Kanununun 20nci maddesinde tüzel kişiler hakkında ceza yaptırımı uygulanamayacağı, ancak suç dolayısıyla kanunda öngörülen güvenlik tedbirlerinin uygulanabileceği düzenlenmiştir. 5237 sayılı Kanunun 60 ncı maddesinde özel kanunlarda da atıf yapılan tüzel kişiler hakkında güvenlik tedbirleri düzenlenmiş olup bir kamu kurumunun verdiği izne dayalı olarak faaliyette bulunan özel hukuk tüzel kişisinin organ veya temsilcilerinin iştirakiyle ve bu iznin verdiği yetkinin kötüye kullanılması suretiyle tüzel kişi yararına işlenen kasıtlı suçlardan mahkûmiyet halinde, iznin iptaline karar verileceği hükme bağlanmıştır. Ayrıca müsadere hükümlerinin de özel hukuk tüzel kişileri hakkında da uygulanacağı eklenmiştir.

Terörizmin finansmanı suçunun yaptırımının 5 yıldan 10 yıla kadar hapis cezası olarak belirlenmiş olması dolayısıyla, terörizmin finansmanı suçu aklamamanın öncül suçları arasında ¹ sayılmış olup terörizmin finansmanı suçundan kaynaklanan malvarlığı değerlerini yurt dışına çıkarmak veya bunların gayrimeşru kaynağını gizlemek ve meşru bir yolla elde edildiği konusunda kanaat uyandırmak maksadıyla, çeşitli işlemlere tabi tutmak “aklama” suçu kapsamında değerlendirilmektedir. Terör örgütlerinin pek çok yasa dışı kaynaktan fon elde etmeleri ve bu fonları aklamak amacıyla çeşitli yöntemler benimsemeleri, aklama ve terör örgütlerinin finans kaynakları ile mücadele açısından da önem arz etmektedir.

¹ Öncül suç; suç gelirin elde edilmesini mümkün kılan suçtur. Aklama sürecinde önce bir suç işlenmekte, işlenen bu suç sonucunda bir ekonomik değer elde edilmekte ve bu ekonomik değerlere yasal görünüm kazandırmaya yönelik fiiller gerçekleştirilmektedir.

3.5. 5326 SAYILI KABAHAHLER KANUNU

5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun "Tüzel kişilerin sorumluluğu" başlıklı 43/A maddesinin birinci fıkrasında daha ağır idari para cezasını gerektiren bir kabahat oluşturmadığı hallerde, bir özel hukuk tüzel kişisinin organ veya temsilcisi ya da organ veya temsilci olmamakla birlikte bu tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde görev üstlenen bir kişi tarafından suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama suçunun veya terörizmin finansmanı suçunun tüzel kişinin yararına olarak işlenmesi halinde, ayrıca bu tüzel kişiye on bin Türk lirasından elli milyon Türk lirasına kadar idari para cezası verileceği hüküm altına alınmıştır.

Yapılan düzenleme ile kâr amacı gütmeyen bir kuruluşun organ veya temsilcisi ya da organ veya temsilci olmamakla birlikte kâr amacı gütmeyen kuruluşun faaliyeti çerçevesinde görev üstlenen bir kişi tarafından aklama veya terörizmin finansmanı suçunun kâr amacı gütmeyen kuruluşun yararına olarak işlenmesi halinde, kâr amacı gütmeyen kuruluşa da idari para cezası verilmesine imkân tanınmıştır.

3.6. MALİ SUÇLARI ARAŞTIRMA KURULU (MASAK)

Bu kısımda Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı (MASAK)'tan bahsetmenin de faydalı olacağı değerlendirilmektedir. 19.11.1996 tarihinde kurulan MASAK, 17.02.1997 tarihinde faaliyetlerine başlamıştır. İdari nitelikteki bir mali istihbarat birimi MASAK'ın görevi suç gelirlerinin aklanması ve terörizmin finansmanının önlenmesi kapsamında veri toplamak, şüpheli işlem bildirimlerini almak, analiz etmek ve değerlendirmek, değerlendirme sürecinde gerek duyulduğunda kolluk ve diğer birimlerden kendi görev alanlarında inceleme ve araştırma yapılması talebinde bulunmak, terörizmin finansmanı suçunun işlendiğine dair ciddi şüphelerin mevcut olması durumunda konuyu ilgili Cumhuriyet savcılığına intikal ettirmek görevleri bulunmaktadır. Bu görevlerin yürütülmesi sürecinde kamu kurum ve kuruluşları, gerçek ve tüzel kişiler ile tüzel kişiliği olmayan kuruluşlardan her türlü bilgi ve belgeyi istemek gibi yetkilerle de donatılmıştır.

4. RİSKLERİN TANIMLANMASI VE METOTLAR

Dernek ve vakıf gibi kâr amacı gütmeyen kuruluşlara aidat, bağış veya yardım adı altında sağlanan fonlar, çeşitli yöntemler kullanılmak suretiyle terör örgütüne veya teröristlere aktarılabilir. Bazı kişiler çoğu zaman verdikleri paraların terör örgütlerine aktarılacağını bilmemekte, kâr amacı gütmeyen kuruluşun açıkladığı yasal amaçlar çerçevesinde kullanılacağını düşünerek bağışta bulunmaktadır. Bazı kişiler ise, terör örgütüne bilerek ve isteyerek finansman sağlamakta, bunu yasal bir görüntü altında, örneğin bir yardımlaşma derneğine bağışta bulunma görüntüsü altında gerçekleştirmekte, böylece kamu otoritelerinin dikkatini çekmeksizin terörü finanse edebilmektedir.

Kâr amacı gütmeyen kuruluşların terörist unsurlar tarafından suiistimali hususu uluslararası güvenliği tehdit etmektedir. Bu sektörün terörist unsurlar tarafından suiistimali, sektörün küresel boyutu göz önünde bulundurulduğunda düşük gibi gözükse de bu tür bir istismarın sektöre etkisi parasal değerini ötesine geçmektedir. Bağışçılar sektöre sağlanan aynı veya nakdi olanakların hayırlı işler için kullanılacağına inanmaktadır, bu güven de sektörün temel taşıdır. Bu olanakların, terör örgütlerine yönlendirilmesi, halkın sektöre olan güvenini zedeleyecek ve sektörün çalışmaları üzerinde istenmeyen bir etki yaratacaktır.

Karapara aklama ve terörizmin finansmanı risklerinin belirlenmesine yönelik 2018 yılında MASAK koordinasyonunda tüm ilgili kurumlarla birlikte hazırlanan ulusal risk değerlendirme raporunun(URD) hazırlanması sürecinde kara para aklama ve terörizmin finansmanı ile mücadele kapsamında kâr amacı gütmeyen kuruluşların da suçlular tarafından suistimal edilme olasılıkları ele alınmış, bu bağlamda bazı risk kriterleri belirlenmiştir, bunlar;

a) Sektörün büyüklüğü,

b) Sektörde faaliyet gösteren kâr amacı gütmeyen kuruluşların türü ve sayısı,

c) Sektörde faaliyet gösteren kâr amacı gütmeyen kuruluşların nevine göre bağışçı tabanı profili (tüzel kişi/gerçek kişiler, yurtdışı bağışlar, belli bir coğrafi bölgeden gelen bağışlar vs.),

- ç) Sektörde faaliyet gösteren kâr amacı gütmeyen kuruluşların nevine göre yürüttükleri programlar/faaliyetlerinin türü (eğitim, yurt dışı faaliyet, uluslararası iş birliği vs.),
- d) Sektörde faaliyet gösteren kâr amacı gütmeyen kuruluşların KA/TF ile mücadeledeki farkındalık seviyesi,
- e) Sektöre girişin zorluğu,
- f) Sektör tarafından sunulan hizmetlerin ve faaliyetlerin niteliği,
- a. Konut, sosyal hizmetler, eğitim veya sağlık gibi hizmet alanında faaliyet gösteren kâr amacı gütmeyen kuruluşların daha yüksek risk arz etmesi,
- b. Spor ve rekreasyon; sanat ve kültür; siyasal partiler, düşünce kuruluşları gibi çıkar savunuculuğu odaklı faaliyet gösteren kâr amacı gütmeyen kuruluşların düşük risk arz etmesi,
- g) NPO faaliyetlerinin kötüye kullanımı-kaynak akışı meşru teslim noktası istismarı,
- h) Tabi olunan denetim faaliyetinin niteliği,
- ı) Tabi olunan denetim faaliyetinin sıklığı,
- i) Denetim faaliyetleri sonucunda yapılan suç duyuruları,
- j) Denetim sonucu uygulanan yaptırımlar ve gerekçeleri (idari ceza, adli ceza ve diğer yaptırımlar),
- k) Savcılığa suç duyurusunda bulunulan kâr amacı gütmeyen kuruluşların türü, suç duyurusunun konusu ve terörizmin finansmanı aracı olarak kullanılma durumu,
- l) Kapatılan veya faaliyeti durdurulan kâr amacı gütmeyen kuruluşların neveleri, sayıları ve bunların sektöre oranı,
- m) Tespit edilen sahte hayır kurumu oluşumları,
- n) Sektördeki kâr amacı gütmeyen kuruluşların yurt dışı faaliyetlerinin niteliği ve bu faaliyetlerin gerçekleştirme sıklığı,
- o) Aktif terör tehdidinde yakın faaliyet gösteren kâr amacı gütmeyen kuruluşlar,

a. Aktif bir terörist tehdidin bulunduğu çatışma bölgesinde faaliyet gösterenler (Suriye sınırı),

b. Herhangi bir çatışmanın bulunmadığı durumda da, destek ve koruma amaçlı terörist hareketin aktif olarak hedef aldığı bir nüfus içinde faaliyet gösterenler (Terörist grubun desteğini almayı hedeflediği etnik/dini gruplar),

ö) Bilerek ya da bilmeyerek terörist bir tarafla bağlantı kurduğu tespit edilen kâr amacı gütmeyen kuruluşlar veya temsilciler,

p) Sektörün destekçi sağlamak için kullanılabilme durumu,

r) Mali akışlar, lojistik destek ve araç desteğine kadar kırılganlıkların mevcut olmasıdır.

Bu kriterler çerçevesinde yapılan değerlendirme sonucu FATF Tavsiyesiyle de uyumlu olacak şekilde bir risk analizi yapılmıştır. Doğal olarak bütün kâr amacı gütmeyen kuruluşların yüksek riskli olarak değerlendirilmesinin söz konusu olamayacağı aşikârdır. Yapılan analizler neticesinde faaliyet veya nitelikleri nedeniyle terörizmin finansmanı yönünden istismar edilme riski bulunan kâr amacı gütmeyen kuruluşların özellikleri açıkça ortaya konulmuştur. Konu hakkında detaylı bilgiye "Hangi kâr amacı gütmeyen kuruluşlar terörist unsurların suistimali açısından en yüksek riski taşımaktadır?" sorusunun altında yer verilmiştir.

Aşağıda açık kaynaklar, yapılan analizler, risk değerlendirmeleri ve vakalar üzerinden sektörün terörizmin finansmanı suistimali ile soru-cevap şeklinde ele alınmıştır.

Kâr amacı gütmeyen kuruluşlar neden terörist unsurlar tarafından kötüye kullanma riski altındadır?

Kâr amacı gütmeyen kuruluşlar faaliyetlerini yürütebilmek için yüksek mobilitenin sağlanması, kaynakların arttırılması ve dış denetimin düşük düzeyde tutulmasını hedefledikleri bilinmektedir. Stratejik ve operasyonel seviyelerde yapılan analizler, bunların çok farklı amaçları gerçekleştirmek üzere terör örgütleri tarafından da değer verilen örgütsel nitelikler olduğunu ortaya koymuştur. Dolayısıyla kâr amacı gütmeyen kuruluşlar terörist unsurlar tarafından hedef alınmaktadır çünkü bu kuruluşlar malzemelere, fonlara ve ağlara kolayca ve yasal olarak erişebilmektedir. Terörist unsurlar ise aynı malzemelere, fonlara ve ağlara erişmeye çalışmakta ancak gayri meşru unsurlar

olarak bunu gizlice yapmak zorundadırlar. Bu da demektir ki terörist unsurlar bu olanaklara erişimi olan yasal sektörleri suiistimal etmeye ciddi önem vermektedir.

Terörist unsurların kâr amacı gütmeyen kuruluşlar üzerinde yarattığı tehdidin niteliği nedir?

Terör örgütleri esas olarak yasal kâr amacı gütmeyen kuruluşlardan istifade etmeye, yasa dışı ve sahte kuruluşlar kurma yoluyla sektörün bütünlüğünü baltalamaya çalışmaktadır. Sınır aşan terör örgütlerinin yanı sıra yerel düzeyde ve yeni kurulan kuruluşların da sektör için tehdit oluşturduğu gözlemlenmektedir.

Hangi kâr amacı gütmeyen kuruluşlar terörist unsurların suistimali açısından en yüksek riski taşımaktadır?

Kâr amacı gütmeyen kuruluşlar küresel düzeyde kapsamı ve faaliyetleri çok geniş olan bir sektördür. Fakat yapılan analizler belirli faaliyet türlerinde ve belirli çevrelerde yer alan kuruluşların suiistimale karşı daha kırılgan olduğunu ortaya koymaktadır.

URD'de yer alan kriterler çerçevesinde yapılan analiz çalışmaları neticesinde özellikle insani yardım hizmetlerinin sağlanmasında görev yapan kâr amacı gütmeyen kuruluşların, faaliyetlerine dâhil olan kaynak türleri, faaliyetlerinin coğrafi genişliği ve savunmasız nüfusa erişimleri nedeniyle teröristler için oldukça cazip fırsatlar sunduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Bununla birlikte terörist hareketlerin aktif olarak faaliyet gösterdiği bölgeler, coğrafi çatışma alanları ve bu bölgelerde bulunan nüfus da ciddi bir suiistimal riski altındadır. Yine göreceli olarak istikrarlı bölgelerdeki nüfus, olası maddi destekleri nedeniyle terörist unsurlar tarafından hedef alınabilmektedir. Örneğin ağırlıklı olarak Doğu ve Güney Doğu Anadolu bölgemizde faaliyette bulunan bölücü terör örgütü PKK'nın Avrupa'da yaşayan Kürt kökenli vatandaşlarımızı potansiyel sempatizan ve destekçi olarak görmesi ihtimal dahilindedir.

Kâr amacı gütmeyen kuruluşlar en çok ne zaman terörist unsurların istismarı riski altındadır?

Önceki soruların cevaplarıyla bağlantılı olarak yapılan analizlerde görülmüştür ki; terör tehdidinin bulunduğu ortamlarda hizmet faaliyetleri yürüten kâr amacı gütmeyen kuruluşların suiistimale uğrama riski en yüksek seviyededir. Bununla birlikte, bu

çevrelerde hizmet alanında faaliyet gösteren kâr amacı gütmeyen kuruluşlar için fon ve hizmetlere olan talebin artmasına neden olan doğal afetler gibi stratejik şokların da kırılganlıkları arttırdığı tespit edilmiştir. Örneğin, bu tip şoklar sonrası talep hızla büyümekte, personelin yeniden konumlandırılması gibi gereklilikler nedeniyle iç denetim yapılması zorlaşmakta bu da kırılganlıkları ciddi biçimde arttırmaktadır.

Kâr amacı gütmeyen kuruluşlar en çok hangi süreçlerde terörist unsurların istismarı riski altındadır?

Kâr amacı gütmeyen kuruluşların faaliyetleri genel operasyonları boyunca birçok noktada savunmasız kalabilmektedir. Bu anlamda suiistimal vakalarında kaynak toplama, kaynağın aktarılması, alıkoyma ve harcama aşamaları gözden geçirilmiş; bazı vakalarda kuruluşun faaliyetinin faydalanıcıya ulaştığı noktaya kadar yasal olduğu fakat teslimat aşamasında suiistimalin ortaya çıktığı görülmüştür. Örneğin bir eğitim faaliyeti kapsamında terör örgütüne eleman kazandırılmasına yönelik bir amaç benimsenebilmektedir. Bu senaryoda kaynakların toplanması, kaynağın aktarılması ve harcanması bir kâr amacı gütmeyen kuruluşun sunduğu eğitim programının doğası ve amacıyla aynı doğrultudadır. Fakat nihai aşamada gerçekleştirilen faaliyet, terörist amaçlarla suiistimal edilmektedir.

Kâr amacı gütmeyen kuruluşlar terörist faaliyetlere karşı nasıl savunmasızdır?

Kâr amacı gütmeyen kuruluşlar, sektörün içindeki birçok organizasyonel eğilim nedeniyle terörizmin finansmanı faaliyetlerine karşı savunmasızdır. Örneğin genişletilmiş lojistik ağlar özellikle uluslararası programlarda gözetimi zorlaştırmaktadır. Sektördeki geçici işgücünün oranı, kuruluşların etkili bir işe alma sistemi dâhilinde teknik bilgi birikimine sahip ve deneyimli personeli istihdam etmelerini zorlaştırmaktadır. Geniş ve çeşitli kaynaklara ve ağlara erişim ile önemli düzeydeki kamu güveni sektörün kırılganlığını arttırmaktadır.

Bir diğer önemli unsur olarak sektörde faaliyet gösteren kuruluşlarda gelenek gereği amaçlara ulaşmaya verilen önem, onları savunmasız bırakabilmekte; yöneticilerin veya çalışanların, faaliyetleri gerçekleştirme lehine akut riskleri görmezden gelmelerine neden olabilmektedir.

Terörist unsurlar kâr amacı gütmeyen kuruluşları nasıl suiistimal etmektedir?

Örnek olay incelemeleri ve analizler sonucu kâr amacı gütmeyen kuruluşların suiistimal riskinin 5 şekilde ortaya çıktığı görülmüştür.

Suiistimal Metotları ve Riskleri	
Fonların yönlendirilmesi	Kâr amacı gütmeyen bir kuruluşun veya temsilcisinin fonları bir terörist kuruluşa yönlendirmesi
Terörist unsurlar ile ortaklık	Kâr amacı gütmeyen bir kuruluşun veya temsilcisinin bir terör örgütü veya bir örgüt destekçisi ile operasyonel bir bağlantı kurmayı sürdürmesi
Program veya faaliyetlerin kötüye kullanımı	Bir kâr amacı gütmeyen kuruluş tarafından desteklenen ve finanse edilen meşru insani amaçlı programların teslim noktasında terörizmi desteklemek için manipüle edilmesi
Örgüte eleman kazandırmada destek	Kâr amacı gütmeyen kuruluş tarafından finanse edilen programların veya tesislerin, örgüte eleman kazandırma amacıyla kullanılması
Sahte kuruluşlar	Hayır faaliyeti adı altında, terörist bir kuruluş ya da bireye destek vermek için fon sağlanması veya başka faaliyetlerde bulunulması

FATF tarafından 2014 yılında yayınlanan “Kâr Amacı Gütmeyen Kuruluşlarda Terör Suiistimali Riskleri’ konulu raporda, yapılan analizlere göre %54 ile en yaygın yöntem olarak fonların yönlendirilmesinin kullanıldığı, bunu %45 ile terörist unsurlar ile ortaklığın izlediği, %26 ile örgüte eleman kazandırmada destek yönteminin benimsendiği ifade edilmektedir.

Rehberin bu bölümüne kadar terörizmin finansmanı hakkında genel bir çerçeve çizilerek, ulusal ve uluslararası mevzuat ele alınmış, sonrasında kâr amacı gütmeyen kuruluşlar özelinde terör ve terörizmin finansmanı riskleri ve metotları incelenerek, temel birkaç soruya yanıt verilmeye çalışılmıştır. Fakat bütün bu bunların yanı sıra mevcut ve olası risklerin nasıl bertaraf edilebileceğine dair bir bakış açısı sunmak bu Rehberin en önemli amaçlarından birini teşkil etmektedir.

5. RİSKLERİN TESPİTİ VE AZALTILMASI

Riskin azaltılması için önce tespit edilmesi gerekmektedir. Kar amacı gütmeyen kuruluşların faaliyetlerinin terörizmin finansmanı amacıyla kullanılmasına yönelik risklerini belirlemeleri ilk aşamayı oluşturmaktadır. Bu amaçla kar amacı gütmeyen kuruluşların ulaşabilecekleri kanallar kullanılarak faaliyetlerinin risklerini belirlemeleri önem arz etmektedir. Örneğin yerli-yabancı açık kaynaklar, finansal bilgiler, düzenleyici ve denetleyici kuruluşlar diğer kar amacı gütmeyen kuruluşlar bilgi alınabilecek kanallar olarak kullanılabilir.

Daha sonraki aşama, risklerin bertaraf edilmesi yani azaltılması süreci olacaktır. Terörizmin finansmanı vakalarında terör eyleminin engellenmesi önemli bir odak noktası olduğundan bu risklerin azaltılmasında alınabilecek belli başlı tedbirler bulunmaktadır.

Bunları şu şekilde sıralayabiliriz;

- Kar amacı gütmeyen kuruluşlar faaliyet gösterdikleri alan, hizmet türü ve faaliyette bulunulan coğrafi bölge kaynaklı risklerden haberdar olmalı ve ilgili kamu kurumları ile yakın işbirliği ve koordinasyon temin ederek iş ve işlemlerini yürütmeye dikkat etmelidir.
- Riskin yüksek olduğu durumlarda yardım ulaştırılan kişilerin terör örgütleri ile irtibatı noktasında imkân ölçüsünde araştırma yapılmalıdır.
- Kar amacı gütmeyen kuruluşlar tarafından terörün finansmanı yöntemleri ve eğilimleri ile ilgili hem ulusal hem uluslararası basında yer alan haberler ve makaleler takip edilmelidir.
- Terörle mücadele ve finansmanın önlenmesi amacıyla hazırlanan ulusal listeler ve uluslararası yaptırım kararları yakından takip edilmelidir.
- Mal ve hizmet temin edilen kişi ve kuruluşlar ile yurt dışında ortaklaşa yardım faaliyeti yürütülen kişi ve kuruluşların uluslararası yaptırım listelerinde yer alıp almadıkları da kontrol edilmelidir.
- Terörle mücadele ve finansmanın önlenmesi amacıyla hazırlanan ulusal listeler ve uluslararası yaptırım kararları yakından takip edilmelidir.
- Özellikle yurtdışı bağlantılı faaliyetlerde ilgili ülkedeki temsilciliklerimiz öncelikli iletişim birimi olmalıdır. Aynı şekilde çatışma bölgelerinde kamu kurumlarının

yönlendirdiği güvenilir partnerler ve Birleşmiş Milletler gibi bilinen güvenilir uluslararası kuruluşlar ile işbirliği tesis edilmelidir.

- Finansal kayıtlar, gelir ve giderler, bağışlar ve yardım toplama faaliyetleri özenle takip edilmeli ve finansal yönetim hesap verebilirlik ve şeffaflık ilkeleri ile güçlendirilmelidir.
- Konu ile ilgili çalışmalar yürüten MASAK, Vakıflar Genel Müdürlüğü ve sivil Toplumla İlişkiler Genel Müdürlüncü düzenlene eğitim ve çalıştay faaliyetlerine katılım sağlanmalı ve kurumlarımızın sitesinde yer alan rehberler takip edilmelidir.
- Ayrıca 5549 sayılı kanun kapsamında KA/TF ile mücadele çerçevesinde gerekli önleyici tedbirlerin alınması beklenen finansal kurum ve kuruluşlar nezdinde gerçekleştirilecek işlemlerde, işlemin risk nedeniyle reddedilmesini önlemek ve yasal finansal sistemin kullanılmasını temin etmek üzere, bu kuruluşlara faaliyetler hakkında yeterli açıklayıcı bilgi ve belgelerin sunulması önem arz etmektedir.

7. SONUÇ

Türkiye uzun yıllardır birçok terör örgütüyle mücadele etmekte; hem doğrudan bir hedef olarak terör tehdidine maruz kalmakta, hem de çatışmaların yoğun olduğu bölgelere yakınlığı nedeniyle dolaylı olarak terörden etkilenmektedir. Rehberin genelinde de bahsedildiği üzere hem ülke sınırları içerisinde bulunan hem de coğrafi konumumuz gereği maruz kaldığımız terör örgütleri, faaliyetlerini yürütmek için fon toplamayı amaçlamaktadır.

Bu minvalde terörizmin finansmanı ile mücadele ülkemizin gündeminde önemli bir yer tutmakta ve bu süreçte MASAK başat aktörlerden biri olarak ortaya çıkmaktadır. Nasıl terör örgütleri gelişen teknoloji ve mobilite ile yeni finans kaynakları arayışlarını sürdürmekteyse MASAK da terörizmin finansmanı ile mücadelede kendine yeni ufuklar açmayı hedeflemektedir. Terörle mücadele eden her bir birimle yakın iş birliğinin yanı sıra uluslararası düzenlemeler ve işbirlikleri önem atfedilen alanlar olarak MASAK'ın gündeminde yer almaktadır.

Terörizmin diğer finans kaynaklarına dair birçok ülke daha geniş ve kapsamlı bilgilere sahip olup, bu alanlarda alınan önlemlerin etkililiği ve caydırıcılığı daha yüksek seviyededir. Kâr amacı gütmeyen kuruluşların terörizmin finansmanı amacıyla suiistimali hususu ise görece yakın zamanda uluslararası güvenlik gündeminde önemli bir noktaya gelmiştir. Bu nedenle sektörün suiistimali hususunda farkındalığın artırılması, en iyi uygulama örneklerinin geliştirilmesi ve en nihayetinde suiistimalin azaltılması için çalışmalara devam edilmesi zaruridir. Sektörü düzenleme ve denetleme yetkisine sahip kamu kurum ve kuruluşlarının yanı sıra Türkiye'de faaliyet gösteren kâr amacı gütmeyen kuruluşların temsilcileri ile dernek veya vakıflara bağlıta bulunmak isteyen gerçek ve tüzel kişilerin farkındalığının artırılması sektörün suiistimalinin önlenmesindeki en etkili önlemlerden biri olacaktır.

İlki 2009 yılında yayınlanan bu Rehberin, sektöre yönelik risk analiziyle paralel şekilde güncellenmesi ve sektörün yürüttüğü hayır işlerinin kamu desteğiyle şeffaf ve güvenilir kalmasının sağlanması en öncelikli amaçlarımız arasında yerini almıştır.